

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра психології

Проект робочої програми

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

_____ Олександр САФІН

«...» серпня 202__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВВ 1.04 ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність : 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Робоча програма дисципліни «Психологічна експертиза» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія.

Розробник: Гуртовенко Наталія Вікторівна, доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології

Протокол № __ від «__» серпня 202__ року

Завідувач кафедри психології _____ Олександр САФІН

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № __ від «__» серпня 202__ року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

_____ Галина БОНДАРЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	4/120
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:	120	120
Аудиторні:	40	10
Лекційні	20	4
Семінарські / Практичні	20	6
Лабораторні		
Самостійна робота	80	110
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: вивчення дисципліни «Психологічна експертиза» передбачає ознайомлення здобувачів освіти із основними питаннями психологічної експертизи, технологією її проведення та підготовки; формувати здатність самостійно планувати та проводити психологічну експертизу, вибирати адекватні методи для дослідження особливостей особистості, виявляти та вивчати особистісні якості, індивідуально-психологічні та психофізіологічні особливості особистості.

Завдання: вивчення психологічної експертизи здобувачами освіти спрямоване на ознайомлення з основними теоретичними положеннями та емпіричними характеристиками психологічної експертизи, а також формування спеціальних умінь й базових навичок використання методичного інструментарію, що дозволяє планувати і проводити експертні оцінки у власне професійній діяльності психолога.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікуванні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають такі **компетентності:**

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.
- Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
- Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

Очікувані результати навчання:

–Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

–Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

–Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

Навички **Soft skills** – комунікабельність, відповідальність, вміння вирішувати проблему, вміння критично мислити, уміння аргументувати свою думку, креативність, робота в команді, взаємодія з людьми, саморозвиток.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ. Технологія проведення психологічної експертизи.

Тема 1. Психологічна експертиза як форма соціальної практики.

Поняття експертизи, психологічна експертиза, види психологічної експертизи: трудова, інженерно-психологічна, судово-психологічна, комплексна, медико-психологічна, психолого-психіатрична, психолого-педагогічна, психолого-лінгвістична; основна, додаткова, первинна, повторна, очна, заочна, одноосібна, комісійна, амбулаторна, стаціонарна.

Тема 2. Особистісна та професійна готовність психолога до експертної діяльності.

Експерт, спеціаліст, підекспертний, професійно-етичні принципи експерта-психолога, функції експерта-психолога, професійні якості експерта-психолога, кваліфікація експерта-психолога. Особливості роботи психолога-експерта, професійні якості експерта-психолога, основні етично-правові засади експертної діяльності. Специфіка роботи експерта-психолога, етично-правові норми психологічної експертизи.

Тема 3. Організація та етапи проведення психологічної експертизи. Методологічні принципи та етапи проведення психологічної експертизи, особливості побудови експертного висновку. Організація психологічного дослідження з метою проведення психологічної експертизи. Експертний висновок як результат проведення психологічної експертизи. Принципи об'єктивності, детермінізму, єдності свідомості і діяльності, розвитку, особистісного підходу, системності, творчої самодіяльності, законності, незалежності, повноти дослідження; стадії та етапи психологічної експертизи; експертний висновок.

Тема 4. Методичний інструментарій психологічної експертизи. Особливості застосування традиційних методів дослідження в психологічній експертизі; специфічні методи дослідження психологічної експертизи. Застосування методів та методик психологічного дослідження з метою проведення психологічної експертизи. Вимоги до методів психологічної експертизи та їх класифікація. Спостереження, експеримент, бесіда, клінічна бесіда, опитування, тестування, аналіз продуктів діяльності, проєктивні техніки, біографічний метод, метод психологічного аналізу документів, метод експертних оцінок, контент-аналіз.

Змістовий модуль 2. Сфери застосування психологічної експертизи

Тема 5. Психологічна експертиза у сфері судочинства. Специфіка застосування психологічної експертизи у сфері судочинства. Проведення психологічної експертизи у сфері судочинства. Предмет та види судово-психологічної експертизи. Підстави призначення судово-психологічної експертизи. Методологічні основи та компетенція судово-психологічної експертизи. Підготовка судово-психологічної експертизи. Використання висновку судово-психологічної експертизи. Судово-психологічна експертиза, компетенції судово-психологічної експертизи, етапи підготовки судово-психологічної експертизи, висновок судово-психологічної експертизи.

Тема 6. Психологічна експертиза у сфері освіти. Специфіка застосування психологічної експертизи у сфері освіти. Предмет психологічної експертизи в освіті та її основні напрямки. Психолого-лінгвістична експертиза в освіті. Особливості психологічної експертизи іграшки. Психологічна експертиза освітнього середовища. Психолого-педагогічна

експертиза. Функції психологічної експертизи в освіті, види психологічної експертизи в освіті, психолого-педагогічна експертиза.

Тема 7. Психологічна експертиза у сфері праці. Специфіка застосування психологічної експертизи у сфері праці. Проведення психологічної експертизи у сфері праці. Призначення та основні завдання трудової експертизи. Психологічні особливості трудової експертизи. Види трудової експертизи. Трудова експертиза, предмет трудової експертизи, підстави призначення трудової експертизи, ретроспективна трудова експертиза, прогностична трудова експертиза, профорієнтація, профвідбір.

Тема 8. Психологічна експертиза у сфері сімейних відносин. Специфіка застосування психологічної експертизи у сфері сімейних відносин, проведення психологічної експертизи у сфері сімейних відносин. Сімейні відносини як об'єкт психологічної експертизи. Методичний інструментарій експертизи сімейних відносин. Психологічна експертиза сімейних відносин у судовій практиці. Батьки як об'єкт психологічної експертизи. Сім'я, сімейне право, експертиза сімейних відносин, предмет експертизи сімейних відносин, види експертизи сімейних відносин, навчання, виховання, розвиток, вік, вікові кризи, сімейні кризи, стилі сімейного виховання.

Тема 9. Психологічна експертиза у соціальній сфері. Специфіка застосування психологічної експертизи у соціальній сфері. Проведення психологічної експертизи у сфері соціальних відносин. Поняття про соціальну експертизу та її функції. Потреба у проведенні соціальної експертизи та її мета. Типи та види соціальної експертизи. Організаційні моделі соціальної експертизи. Форми участі експерта у проведенні соціальної експертизи. Соціальна експертиза, предмет соціальної експертизи, види соціальної експертизи, соціальні об'єкти, моделі соціальної експертизи, метод ситуаційного аналізу, метод Делфі.

Тема 10. Психологічна експертиза у сфері засобів масової комунікації. Специфіка психологічної експертизи засобів масової комунікації. Проведення психологічної експертизи засобів масової комунікації. Поняття про психологічну експертизу засобів масової комунікації, її мета та види. Методи дослідження продукції засобів масової комунікації. Дослідження аудиторії засобів масової комунікації. Засоби масової інформації, засоби масової комунікації, експертиза засобів масової комунікації, предмет експертизи засобів масової комунікації, види експертизи засобів масової комунікації, фокус-група, інвент-аналіз, контент-аналіз, інтен-аналіз, метааналіз, медіапортрет.

5. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових тем і модулів	Кількість годин											
	денна Форма						заочна Форма					
	Усь ого	у тому числі					Усь ого	у тому числі				
		л	п	ла б.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Вступ. Технологія проведення психологічної експертизи												
Тема 1. Психологічна експертиза як форма соціальної практики.	8	2	2		2	2	8				4	4
Тема 2. Особистісна та професійна готовність психолога до експертної діяльності.	12	2	2		4	4	10		2		4	4
Тема 3. Організація та етапи проведення психологічної експертизи.	12	2	2		4	4	14	2			6	6
Тема 4. Методичний інструментарій	16	2	2		6	6	18		2		8	8

психологічної експертизи.													
Разом за змістовим модулем 1	48	8	8		16	16	50	2	4		22	22	
Змістовий модуль 2. Сфери застосування психологічної експертизи													
Тема 5. Психологічна експертиза у сфері судочинства	12	2	2		4	4	12				6	6	
Тема 6. Психологічна експертиза у сфері освіти.	12	2	2		4	4	14	2			6	6	
Тема 7. Психологічна експертиза у сфері праці.	12	2	2		4	4	12				6	6	
Тема 8. Психологічна експертиза у сфері сімейних відносин.	12	2	2		4	4	12				6	6	
Тема 9. Психологічна експертиза у соціальній сфері.	12	2	2		4	4	10		2		4	4	
Тема 10. Психологічна експертиза у сфері засобів масової комунікації.	12	2	2		4	4	10				4	6	
Разом за змістовим модулем 2	72	12	12		24	24	70	2	2		32	34	
Модуль 2													
ІНДЗ													
Усього годин	120	20	20		40	40	120	4	6		54	56	

6. Теми практичних занять

№ Заняття	Тема заняття	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Психологічна експертиза як форма соціальної практики.	2	
2	Особистісна та професійна готовність психолога до експертної діяльності.	2	2
3	Організація та етапи проведення психологічної експертизи.	2	
4	Методичний інструментарій психологічної експертизи.	2	2
5	Психологічна експертиза у сфері судочинства	2	
6	Психологічна експертиза у сфері освіти.	2	
7	Психологічна експертиза у сфері праці.	2	
8	Психологічна експертиза у сфері сімейних відносин.	2	
9	Психологічна експертиза у соціальній сфері.	2	2
10	Психологічна експертиза у сфері засобів масової комунікації.	2	
	Разом	20	6

7. Самостійна робота

Теми, що виносяться на самостійне опрацювання необхідно презентувати у вигляді усної доповіді (коротке повідомлення 5-7 хвилин) під час практичного заняття (чи під час індивідуальної консультації). В умовах дистанційного навчання завдання для самостійної роботи прикріплюються окремим документом в Інформаційно-освітньому середовищі (Moodle).

№ з/п	Назва теми	Форма	Кількість годин	
			Денна форма	Заочна форма
1	Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти	есе	8	8
2	Визначте та обґрунтуйте методи проведення експертизи шкільної дезадаптації в молодшому шкільному віці, підлітковому та юнацькому віці.	повідомлення	6	8
3	Визначте права та обов'язки суб'єктів психологічної експертизи.	презентація	6	10
4	Складіть таблицю визначення внеску зарубіжних та вітчизняних науковців у розвиток різних галузей психологічної експертизи.	таблиця	8	12
5	Складіть порівняльну таблицю змісту діяльності психолога-експерта в клініці соматичних та психічних захворювань.	таблиця	8	10
6	Визначте профіль особистості для посади «психолог».	таблиця	6	8
7	Охарактеризуйте етапи проведення психологічної експертизи ефективності навчальної діяльності педагога.	повідомлення	6	8
8	Проаналізуйте зміст дослідно-експериментальної діяльності в школі.	повідомлення	4	6
9	Наведіть приклади необхідності застосування психологічної експертизи в різних галузях людської життєдіяльності, спираючись на критерії експертного аналізу.	презентація	6	10
10	Зробіть класифікацію методик, придатних для психологічної експертної оцінки особливостей особистості клієнта.	таблиця	8	10
11	Проаналізуйте нормативні документи, які стосуються проведення експертизи психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України	презентація	8	12
12	Охарактеризуйте основні питання, які вирішує психолог при проведенні медико-психологічної експертизи.	повідомлення	6	8
	Разом		80	110

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Денна форма

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання. Логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	1	2
2	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	0,5	
3	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	0,5	

Заочна форма

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання. Логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	1,5	3
2	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	1	
3	Аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки	0,5	

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Психологічна експертиза» – це вид науково-дослідної роботи, яка містить результати огляду літератури, пошуку, відображає певний рівень навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження може бути представлене у вигляді доповіді, або у вигляді презентації PowerPoint, або у вигляді участі у наукових, науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах наукових робіт.

Критерії оцінювання ІНДЗ (дослідження у вигляді доповіді)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2
2.	Складання плану доповіді	1
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	2
4.	Дотримання правил цитування наукових публікацій	2
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел)	1
Разом		10

Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді презентації PowerPoint)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2
2.	Наявність плану викладення матеріалу	1
3.	Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	2
4.	Охайність, продуманість, логічність і послідовність побудови презентації, наявність ілюстративного матеріалу	1
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний слайд, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел)	1
Разом		10

Критерії оцінювання ІНДЗ

(участь у наукових, науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах наукових робіт з дисципліни тощо)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Публікація тез, статті у наукових виданнях (без виступу)	8
2.	Публікація тез, статті у наукових виданнях з виступом на пленарному або секційному засіданнях	10
3.	Виступ на пленарному або секційному засіданнях (без публікації)	8
4.	Участь у студентському конкурсі наукових робіт (І етап/ II етап)	10

Орієнтовна тематика ІНДЗ:

1. Місце психологічної експертизи в загальній класифікації експертних наук.
2. Етапи і завдання медико-психологічної експертизи.
3. Основні завдання експерта-психолога при проведенні трудової експертизи.
4. Охарактеризуйте основні проблеми, що потребують медико-психологічної експертизи.
5. Психологічні вимоги до експерта-психолога.
6. Основні завдання експерта-психолога при проведенні медико-психологічної експертизи.
7. Проблема взаємодії психолога з представниками суміжних професій.
8. Функції експерта-психолога.
9. Основні завдання експерта-психолога при проведенні судової експертизи.
10. Необхідні умови для проведення медико-психологічної експертизи.
11. Компетенція (права й обов'язки) експерта-психолога.
12. Джерела і правила збирання фактичної інформації.

13. Основні завдання експерта-психолога при проведенні експертизи у соціальному управлінні.
14. Експертний висновок.
15. Основні завдання експерта-психолога при проведенні конфліктологічної експертизи.
16. Завдання медико-психологічної експертизи.
17. Експертиза конфліктів в організації або між організаціями.
18. Зв'язок трудової експертизи з проблемами професійної орієнтації, професійної інформації та профвідбору.
19. Необхідні умови для проведення експертизи: запит на проведення експертизи, наявність об'єкта, процедурних правил, визначеної шкали оцінювання.
20. Основні поняття та методологічні принципи експертного аналізу.
21. Завдання експертизи у соціальному управлінні.
22. Участь психолога у проведенні медико-психіатричної експертизи.
23. Участь психолога у проведенні трудової експертизи.
24. Проблема взаємодії психолога з представниками суміжних професій.

Здобувач вищої освіти має можливість отримати додаткові бали (Інші види робіт) за наявності результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (стажування, тренінги, участь у конференціях, семінарах та ін.).

9. Методи навчання

Лекційні курси поєднуються із практичними заняттями, робочими зустрічами.

Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій.

Методи навчання (МН):

- МН 1 – проблемна лекція;
- МН 2 – частково-пошуковий метод;
- МН 3 – репродуктивний метод;
- МН 4 – метод дискусії;
- МН 5 – складання структурно-логічної схеми;
- МН 6 – самостійне навчання;

10. Методи контролю

Формами контролю знань здобувачів є поточний, модульний і підсумковий контроль. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою (навчальним елементом). Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем, управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами вищої освіти – для планування самостійної роботи.

Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю (у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквиуму) обирає лектор дисципліни. Після проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи.

Методи оцінювання (МО):

- МО 1 – усне опитування;
- МО 2 – письмове опитування;
- МО 3 – тестування;
- МО 4 – модульний контроль;
- МО 5 – підсумковий контроль.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінки **«відмінно» (A)** заслуговує слухач, який виявив всебічні, системні й глибокі знання та розуміння навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений з основною і додатковою психологічною літературою.

Зазвичай, оцінка **«відмінно»** ставиться здобувачам освіти, які засвоїли взаємозв'язок основних категорій і понять патопсихології, усвідомлюють значення наукових знань, творчо використовують їх при розв'язанні ситуаційних психолого-педагогічних завдань.

Оцінки **«добре» (BC)** заслуговує здобувач освіти, який виявив повне знання та розуміння навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну психологічну літературу.

Як правило, оцінка **«добре»** виставляється здобувачам освіти, які засвідчили системні знання та розуміння з патопсихології і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили несуттєві неточності, пропуски, помилки, які змогли самостійно виправити.

Оцінки **«задовільно» (DE)** заслуговує здобувач освіти, який виявив знання та розуміння основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, частково справився з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої основної психологічної літератури.

Зазвичай, оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачам освіти, які допустили суттєві помилки у відповіді на семінарському занятті, іспиті або при виконанні тестових завдань, але продемонстрували здатність усунути ці помилки за допомогою викладача.

Оцінка **«незадовільно» (FX)** виставляється здобувачу освіти, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не знайомий з основною психологічною літературою.

Як правило, **«незадовільно»** оцінка виставляється здобувачу освіти, у яких відсутні знання з патопсихології або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійно-педагогічної діяльності.

Критерії оцінювання відповіді на занятті

Денна форма

Кількість балів	Характеристика відповіді
6	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вмie встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
5-4	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
3-2	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.

1-0	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не виконав завдання самостійної роботи.
------------	--

Заочна форма

Кількість балів	Характеристика відповіді
15-14	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обгрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи. Допускає незначні неточності у відповідях.
13-9	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
8-4	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання. Виконав завдання самостійної роботи.
3-0	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані. Не виконав завдання самостійної роботи.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Денна форма

Поточне тестування та самостійна робота												ІНДЗ	ПК	Сума
ЗМ1					ЗМ2									
1	2	3	4	МК 1	5	6	7	8	9	10	МК 2	10	10	100
6	6	6	6	10	6	6	6	6	6	6	10			

Заочна форма

Поточне тестування та самостійна робота					ІНДЗ	ПК	Сума
ЗМ1			ЗМ2				
1	2	МК 1	3	МК 2	10	10	100
15	15	15	15	20			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	Зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74	задовільно	
60–68		
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Психологічна експертиза : зб. лекцій / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Каф. психол. ; уклад. Наталія Вікторівна Гуртовенко. Умань : Візаві, 2023. 117 с.
2. Методичні вказівки до практичних робіт та організації самостійної роботи із навчальної дисципліни «Психологічна експертиза» спец. 053 Психологія / уклад. Н. В. Гуртовенко ; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Каф. психології. Умань, 2023. 28 с.
3. Про затвердження Положення про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України: Наказ МОН України № 330 від 20.04.01.
4. Яблонський А. І. Гуманітарно-психологічна експертиза в освіті: навч-метод. посіб. Умань : Жовтий О. О., 2016. 240 с.

Допоміжна

5. Черезова І. О. Психологічна експертиза: навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Бердянськ: БДПУ, 2018. 262 с.
6. Землянська О. В. Судово-психологічна експертиза: навчальний посібник. Харків: ХНУВС, 2012. 300 с.
7. Гуртовенко Н. В. Корекція ціннісно-сміслових орієнтацій підлітків, схильних до девіантної поведінки, засобами тренінгової роботи. *Науковий журнал з соціології та психології «Габітус»*. 2020. Вип. №17/2020. С. 69–72.
8. Гуртовенко Н. В. Психологічна корекція поведінки та особливості психічного розвитку дітей, що страждають раннім дитячим аутизмом. *Науковий журнал з соціології та психології «Габітус»*. 2022. Вип. №39/2022. С. 268–272.
9. Гуртовенко Н. В. Навички SOFT SKILLS під час проведення патопсихологічного дослідження. *Науковий журнал «Габітус»*. 2023. Вип. №45/2023. С. 284–288.
10. Гуртовенко Н. В. Вплив взаємовідносин в сім'ї на появу у дитини психосоматичних захворювань. *The scientific heritage*. 2022. No 97 (97) (2022). P.51–52.

14. Інформаційні ресурси

1. Використання інформації, розміщеної на веб-сторінках:
<http://psyj.udpu.edu.ua/> - сайту Психологічного журналу;
www.nduv.gov.ua - бібліотеки імені В.І.Вернадського;

<https://lib.iitta.gov.ua/> - Електронної бібліотека НАПН України;
<https://library.udpu.edu.ua/> - Електронної бібліотека УДПУ імені Павла Тичини;
<https://dspace.udpu.edu.ua/> - Електронний інституційний репозитарій УДПУ імені Павла Тичини.

2. Сайти з неформальної освіти:

<https://prometheus.org.ua/> - платформа Прометеус;
<https://www.ed-era.com/courses/> - студія онлайн-освіти EdEra;
<https://eduhub.in.ua> - Освітній Хаб - EduHub.in.ua